

Številka: 007-315/2019/41

Ljubljana, 10.12.2019

EVA 2019-2550-0039

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Novo gradivo št. 1- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (skrajšani postopek) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (EVA 2019-2550-0039) ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Stojan Tramte
generalni sekretar

Prejmejo:

- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, gp.svz@gov.si;
- Ministrstvo za finance, gp.mf@gov.si;
- Ministrstvo za javno upravo, gp.mju@gov.si.

V vednost:

- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, gp.ukom@gov.si.

Priloga:

- predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (ZV-1F)

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Na podlagi prve alineje prvega odstavka 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) Vlada Republike Slovenije predlaga, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Simon Zajc, minister;
- Marko Maver, državni sekretar;
- Vesna Ugrinovski, v.d. generalne direktorice Direktorata za vode in investicije;
- Tomaž Prohinar, direktor Direkcije Republike Slovenije za vode.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
<ul style="list-style-type: none"> - Simon Zajc, minister; - Marko Maver, državni sekretar; - Vesna Ugrinovski, v.d. generalne direktorice Direktorata za vode in investicije; - Tomaž Prohinar, direktor Direkcije Republike Slovenije za vode; - Mateja Tavčar, sekretarka, Direktorat za vode in investicije. 		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>S predlaganim zakonom se dopolnjuje in spreminja določba Sklada za vode z vidika namena porabe sredstev tega sklada. Predlagana sprememba omogoča jasnejšo opredelitev, kaj je v zvezi z vodno infrastrukturo mogoče financirati iz Sklada za vode. Predlog zakona tudi dodatno omogoča financiranje izvedbe izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda in izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda, s ciljem odvrnitve neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženja. Dodana je tudi možnost sofinanciranja občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo, ki jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, odkupa obstoječih zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo in občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, če jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije. Gre za posebno ureditev na podlagi predlaganega zakona, katere namen je zagotoviti pomoč pri doseganju ciljev dobrega stanja voda oziroma ustrezne oskrbe s pitno vodo na področju izvajanja obveznih občinskih javnih služb varstva okolja, in sicer oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.</p> <p>Novo gradivo št. 1 vključuje popravke po pripombah Generalnega sekretariata Vlade RS. V vladnem gradivu je v 3. poglavju pri že podani obrazložitvi še izrecno zapisano, da finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva ni. V 4. poglavju je izrecno zapisano, da za izvajanje zakona v že sprejetem državnem proračunu ni potrebno zagotoviti finančnih sredstev. Na začetku 5. poglavja vladnega gradiva pa je posebej zapisano, da predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

– I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	0	0	0	0
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev**8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:**

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: **DA/NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **DA/NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **DA/NE**

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- **večinoma**,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

Upoštevane so bile vse prispele relevantne pripombe v največji možni meri. Upoštevane niso bile pripombe, ki se niso nanašale na vsebino predloga zakona.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Gradivo je bilo objavljeno na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor in na portalu e-demokracija.

Datum objave: 7.6.2019 do 8.7.2019

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

- Skupnost občin Slovenije,
- Združenje občin Slovenije,
- predstavnica Mestne občine Ljubljana,
- Državno odvetništvo,
- predstavnik Inštituta za vode Republike Slovenije,
- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije,
- predstavnik Sindikata vzgoje izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije,
- Zveza društev MHE Slovenije,
- Občina Lenart,
- Alpe Adria Green,
- Občina Ormož.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- **večinoma**,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Upoštevane so bile vse relevantne pripombe v največji možni meri. Upoštevane niso bile pripombe, ki se niso nanašale na vsebino predloga zakona.

Poročilo se pripravi v skladu s 34.a členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE).

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu s 34.a členom Zakona o varstvu okolja.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
---	--------------

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
---	--------------

Marko Maver
državni sekretar

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah
- jedro gradiva

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (EVA 2019-2550-0039) ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Stojan Tramte
generalni sekretar

Številka,
Ljubljana,

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (ZV-1F)

Sklep prejmejo:

- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije;
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo;
- Ministrstvo za finance;
- Ministrstvo za javno upravo.

PRILOGA JEDRO GRADIVA

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VODAH (ZV-1F)

I. UVOD

1.1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakonu o vodah - splošno

Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15; v nadaljnjem besedilu: Zakon o vodah) je bil sprejet v letu 2002 in je bil po tem nekajkrat spremenjen. Tako je bil na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08 in 57/12; v nadaljnjem besedilu: ZVO) razveljavljen 94. člen Zakona o vodah. Pozneje je bil Zakon o vodah še petkrat dopolnjen oziroma spremenjen in sicer v letih 2008, 2012, 2013, 2014 in 2015.

Pred uveljavitvijo Zakona o vodah leta 2002 je varstvo voda pred onesnaževanjem in varstvo vodnih količin, varstvo pred poplavami, rabo in izkoriščanje voda ter druga vprašanja gospodarjenja z vodami urejal Zakon o vodah (Ur. l. SRS, št. 38/86, in Ur. l. RS, št. 15/91) in na njegovi podlagi izdani predpisi, pa tudi nekateri drugi zakonski predpisi, na primer Zakon o določitvi zavarovanega območja za reko Sočo s pritoki (Ur. l. SRS, št. 7/76, 8/76 in 29/86) ter Zakon o temeljnih vodnega režima, pomembnega za dve ali več republik oziroma avtonomnih pokrajin, in o meddržavnih vodah (Ur. l. SFRJ, št. 2/74 in 24/76).

Financiranje nalog v zvezi z vodno infrastrukturo

Predlagana sprememba omogoča jasnejšo opredelitev, kaj je v zvezi z vodno infrastrukturo mogoče financirati iz Sklada za vode.

Financiranje nalog v zvezi z izvedbo izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda (95. člen ZV-1) in izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda (96. a člen ZV-1).

Trenutni sistem financiranja interventnih del oziroma izrednih ukrepov ne omogoča takojšnje zadostne izvedbe potrebnih del za odvrnitev neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženja. Potrebno je zagotoviti zadosten obseg sredstev, ki bodo omogočala izvedbo potrebnih del.

Določbi 95. in 96.a člena Zakona o vodah opredeljujeta naloge države v zvezi z izrednimi ukrepi in izrednimi ukrepi po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda in sicer, da država v skladu s prvim odstavkom 95. člena Zakona o vodah v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda kot obvezno državno gospodarsko javno službo zagotovi izvedbo izrednih ukrepov, med katere spadajo zlasti ukrepi na vodnih, priobalnih in drugih zemljiščih ter vodni infrastrukturi, s katerimi se prepreči povečanje posledic škodljivega delovanja voda, celodnevna dežurna služba pri izvajalcu javne službe, povečan nadzor nad vodno infrastrukturo in na vodovarstvenih območjih, odstranjevanje plavja in omogočanja pretočnosti struge tekočih voda, izvajanja začasnih ukrepov (postavitve obrambnih nasipov, nasutij, prebojev) in spremljanje nenadnega onesnaževanja voda ter da v skladu s 96.a členom Zakona o vodah zagotovi izvedbo izrednih ukrepov kot obvezno državno gospodarsko javno

službo, če po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda še obstaja povečana stopnja ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda. Med slednje izredne ukrepe spadajo ukrepi za odvrnitev neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženja in zajemajo dokončanje interventnih ukrepov, ukrepov na vodnih, priobalnih in drugih zemljiščih ter vodni infrastrukturi, s katerimi se prepreči povečanje posledic škodljivega delovanja voda. Prav tako se v okviru izrednih ukrepov zagotavlja tudi celodnevna dežurna služba pri izvajalcu javne službe, povečan nadzor nad vodno infrastrukturo na vodovarstvenih in ogroženih območjih, odstranjevanje plavja in omogočanje pretočnosti struge tekočih voda ter izvajanje začasnih ukrepov (postavitve obrambnih nasipov, nasutij, prebojev). S predlagano dopolnitvijo bodo v okviru Sklada za vode zagotovljena finančna sredstva v zadostnem obsegu, ki bodo v nadaljevanju omogočala takojšen pristop k izvedbi izrednih ukrepov, ki izhajajo iz Zakona o vodah, za odvrnitev neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženja.

Sofinanciranje oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode: nacionalni sistem, sredstva Evropske unije

Ustavni zakon o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije (UZ70a) v zvezi s pravico do pitne vode je bil sprejet konec leta 2016 in objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 75/16). Po svoji vsebini se dopolnitev ustave nanaša tako na pravico do pitne vode, opredelitev vodnega vira kot javnega dobra v upravljanju države, opredelitvi prednostne rabe vode za oskrbo s pitno vodo ter zagotavljanje oskrbe s pitno vodo, ki jo zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno.

V skladu z Zakonom o varstvu okolja sta oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode obvezni občinski gospodarski javni službi. Občina zagotovi izvajanje javnih služb skladno s predpisi iz prejšnjega odstavka in predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe.

Sistem financiranja občin je opredeljen s predpisi, ki urejajo financiranje občin. Viri financiranja občin vključujejo lastne davčne vire in druge lastne vire občine, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, povprečnina, ki je finančni vir občin, ki se določa gleda na povprečne stroške na prebivalca. Primerna poraba občin je znesek, ki pripada posamični občini. Pri izračunu primerne porabe za vsako konkretno občino se upoštevajo njene posebnosti, ki se nanašajo na število prebivalcev in površino. Naloge, katerih stroški se upoštevajo za ugotovitev primerne porabe občine, se nanašajo tudi na zagotavljanje lokalnih gospodarskih javnih služb.

Med drugimi lastnimi viri opredeljuje Zakon o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17 in 21/18 – popr.) v 7. členu tudi prihodke od samoprispevka, taks, globe, koncesijske dajatve, plačila za storitve lokalnih javnih služb in drugih virov, če je tako določeno z zakonom, ki ureja posamezno dajatev, ali s predpisom, izdanim na podlagi zakona. Na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, so okoljske dajatve, ki so predpisane zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami in zaradi odlaganja odpadkov na odlagališčih, ki so infrastruktura, namenjena izvajanju obvezne občinske gospodarske službe varstva okolja, prihodek proračuna občine, kjer je nastala obremenitev okolja, zaradi katere je predpisana okoljska dajatev. Okoljske dajatve, ki so na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, predpisane zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami, so prihodek proračuna občine, kjer je nastala obremenitev okolja, zaradi katere je predpisana okoljska dajatev. Z odlokom, s katerim se sprejme občinski proračun, se določi, da se sredstva okoljskih dajatev lahko porabijo le za:

1. gradnjo infrastrukture, namenjene izvajanju občinskih obveznih javnih služb varstva okolja v skladu z državnimi operativnimi programi, sprejetimi s predpisi varstva

okolja na področju čiščenja in odvajanja odpadnih voda, ravnanja s komunalnimi odpadki in odlaganja odpadkov, in

2. zagotavljanje oskrbovalnih standardov, tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov, predpisanih za izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

Z uredbo o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, sprejeto na podlagi Zakona o varstvu okolja, so med drugim določeni tudi zavezanci in prejemniki okoljske dajatve, ki so občine, v katerih pri zavezancih nastaja ta odpadna voda.

Namenske prejemke in izdatke proračuna določa prvi odstavek 43. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18, v nadaljevanju: ZJF), med katerimi navaja tudi prihodke od okoljskih dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda.

Na podlagi Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17) je komunalni prispevek za novo komunalno opremo plačilo dela stroškov graditve komunalne opreme, ki ga zavezanec plača občini; komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo pa je prispevek za obremenitev obstoječe komunalne opreme, ki ga zavezanec plača občini. Komunalni prispevek je namenski vir financiranja gradnje komunalne opreme. Sredstva, zbrana s komunalnimi prispevki, lahko občina porablja samo za namen gradnje komunalne opreme skladno z načrtom razvojnih programov občinskega proračuna.

Občine so v finančni perspektivi 2014-2020 lahko upravičene do sofinanciranja z evropskimi sredstvi in sicer za izgradnjo novih ali rekonstrukcije obstoječih vodovodnih sistemov ob upoštevanju izpolnjevanja meril za izbor operacij (Merila za izbor operacij v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020 - maj 2018, <http://www.eu-skladi.si/sl/ekp/kljucni-dokumenti>). V okviru Operativnega programa za izvajanje kohezijske politike v obdobju 2014-2020 so za specifični cilj »Večja zanesljivost oskrbe z zdravstveno ustrezno pitno vodo« na voljo evropska sredstva, ki so namenjena vodovodnim sistemom za oskrbo v velikosti nad 10.000 prebivalcev. Sredstva se dodeljujejo z neposredno potrditvijo operacij, pri čemer so že bili potrjeni projekti, ki so bili pripravljene v finančni perspektivi 2007-2013, a sredstev ni bilo več na voljo (projekti niso bili izvedeni). Preostala sredstva so na voljo projektom, ki so bili uvrščeni v dogovore za razvoj regij in izpolnjujejo zgoraj navedena merila. Iz meril za kandidiranje na evropska sredstva izhaja, da se lahko sofinancirajo samo sistemi v velikosti nad 10.000 prebivalcev. Iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov v finančni perspektivi 2014-2020 torej sredstev za manjše občine oziroma za sisteme pod 10.000 prebivalcev ni možno pridobiti. Kaj pa bo sofinancirano v prihodnji finančni perspektivi 2021-2027 v tem trenutku še ni znano, saj so podlage še v fazi pogajanj in se samo programiranje še izvaja.

Občine so v finančni perspektivi 2014-2020 lahko upravičene do sofinanciranja z evropskimi sredstvi tudi za izgradnjo infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda in sicer ob upoštevanju izpolnjevanja meril za izbor operacij (Merila za izbor operacij v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020 - maj 2018, <http://www.eu-skladi.si/sl/ekp/kljucni-dokumenti>). V okviru Operativnega programa za izvajanje kohezijske politike v obdobju 2014-2020 so za specifični cilj "Zmanjšanje emisij v vode zaradi izgradnje infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda" na voljo evropska sredstva, ki so namenjena investicijam v primarno in sekundarno infrastrukturo za zbiranje in za ustrezno stopnjo čiščenja komunalnih odpadnih voda v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 populacijskih ekvivalentov (v nadaljnjem besedilu: PE), ki še ne izpolnjujejo zahtev Direktive 91/271/EGS. Sredstva se dodeljujejo z neposredno potrditvijo operacij, pri čemer so že bili potrjeni projekti, ki so bili pripravljene v finančni perspektivi 2007-2013, a sredstev ni bilo več na voljo (projekti niso bili izvedeni). Preostala

sredstva so na voljo projektom, ki so bili uvrščeni v dogovore za razvoj regij in izpolnjujejo zgoraj navedena merila. Iz meril za kandidiranje na evropska sredstva izhaja, da se lahko sofinancira samo infrastruktura v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE. Iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov torej sredstev za aglomeracije, manjše od 2.000 PE, v finančni perspektivi 2014-2020 ni možno pridobiti. Kaj bo sofinancirano v prihodnji finančni perspektivi 2021-2027 v tem trenutku še ni znano, saj so podlage še v fazi pogajanj in se samo programiranje še izvaja. V skladu z aneksom D k Poročilu o državi (SWD(2019) 1023 final, z dne 27.2.2019) je področje odvajanja in čiščenja po mnenju Evropske komisije sicer med prednostnimi področji, pri čemer EK meni, da morajo prednost dobiti najprej večje in bolj kritične aglomeracije, vključno v okviru strategije EU za Podonavje.

Predmet urejanja tega zakona

S predlaganim zakonom se dopolnjuje in spreminja določba Sklada za vode z vidika namena porabe sredstev tega sklada. Predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o vodah nanašajo na spremembo 162. člena Zakona o vodah, ki ureja ustanovitev in upravljanje Sklada za vode kot posebnega proračunskega sklada. V skladu s prvim odstavkom 56. člena Zakona o javnih financah (uradno prečiščeno besedilo) (Uradni list RS, št. 11/11 in 14/13 – popr.) je proračunski sklad evidenčni račun v okviru računa proračuna, ki ga je odprla država zaradi ločenega vodenja določenih prejemkov ali izdatkov ter uresničevanja posebnega namena. Ustanovljen je bil na podlagi Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02). Namen proračunskega sklada je opredeljen v 162. členu Zakona o vodah.

S ciljem jasnega razumevanja, kaj v zvezi z vodno infrastrukturo se lahko financira iz Sklada za vode, se dopolnjuje 1. točka tretjega odstavka 162. člena zakona o vodah. Dodatno je omogočeno financiranje izvedbe izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda (95. člen Zakona o vodah) in izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda (96. a člen Zakona o vodah).

Dodana je tudi možnost sofinanciranja občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo, ki jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, odkupa obstoječih zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo in občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, če jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije. Z navedenimi spremembami in dopolnitvami tretjega odstavka 162. člena Zakona o vodah se dodajajo novi nameni, za katere se porabljajo sredstva Sklada za vode. Gre za posebno ureditev na podlagi predlaganega zakona, katere namen je zagotoviti pomoč pri doseganju ciljev dobrega stanja voda oziroma ustrezne oskrbe s pitno vodo na področju izvajanja obveznih občinskih javnih služb varstva okolja, in sicer oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadnih voda. K izpolnjevanju obveznosti doseganja ciljev dobrega stanja voda nas zavezuje tudi evropska okoljska zakonodaja, ki je povzeta s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, in vode. Pri naštetih namenih porabe sredstev Sklada za vode gre za sofinanciranje obveznih občinskih javnih služb varstva okolja, katerih izvajanje sodi med izvirne občinske naloge. Financiranje gospodarskih javnih služb, kamor sodijo tudi omenjene obvezne občinske javne službe varstva okolja, sistemsko ureja Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40; v nadaljnjem besedilu Zakon o gospodarskih javnih službah), ki določa načine financiranja gospodarskih javnih služb (iz cene proizvoda ali storitve, proračunsko financiranje, lokalni davek, posojila idr.). Konkretnije pa se ravno gradnja infrastrukture, namenjene izvajanju občinskih obveznih javnih služb varstva okolja v skladu z državnimi operativnimi programi, sprejetimi s predpisi varstva okolja na področju čiščenja in odvajanja odpadnih voda, v skladu s tretjim odstavkom 7. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17 in 21/18 – popr.; v nadaljnjem

besedilu Zakon o financiranju občin) financira tudi (poleg drugih virov) iz okoljskih dajatev, ki so na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, predpisane zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami. Prav tako se na podlagi prve in druge alineje prvega odstavka 18. člena Zakona o financiranju občin občinam lahko zagotavljajo dodatna sredstva državnega proračuna za sofinanciranje izvajanja posamezne naloge ali programa in investicij, sofinanciranje posameznih nalog in programov občin pa predvideva tudi 19. člen istega zakona.

1.2 Predpisi, ki urejajo to področje

- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02 – ZGO-1, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE),
- Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40).

1.3 Predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1);
- Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (UL L št. 164 z dne 25. 6. 2008, str. 19);
- Direktiva Sveta z dne 8. decembra 1975 o kakovosti kopalnih voda (76/160/EGS) (UL L št. 31 z dne 5.2.1976, str. 1),
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L št. 64 z dne 4. 3. 2006, str. 37);
- Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (UL L št. 288 z dne 6. 11. 2007, str. 27);
- Direktiva Sveta št. 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L št. 135 z dne 30. 5. 1991, str. 40).

1.4 Mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja

1.5 Odločbe ustavnega sodišča, ki vplivajo na področje urejanja

1.6 Odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev

1.7 Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po spremembi in/ali dopolnitvi obstoječega predpisa

Predlagani zakon omogoča sofinanciranje občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo, ki jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije ali, odkupa obstoječih zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo in občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, če jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije. Namen dopolnitve zakona je zagotoviti pomoč pri zagotovitvi novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo, oziroma zagotoviti novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v manjših aglomeracijah, za katere

tudi ni mogoče pridobiti sredstev Evropske unije, in predstavlja dopolnitev možnosti sofinanciranja k obstoječemu sistemu financiranja občin pri zagotavljanju doseganja ciljev dobrega stanja voda oziroma ustrezne oskrbe s pitno vodo.

Predlagana sprememba omogoča jasnejšo opredelitev, kaj je v zvezi z vodno infrastrukturo mogoče financirati iz Sklada za vode. Predlog zakona tudi dodatno omogoča financiranje izvedbe izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda in izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda, s ciljem odvrnitve neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženja.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Namen varstva okolja je spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Cilji varstva okolja so zlasti preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja, ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja, trajnostna raba naravnih virov in drugi. Za doseganje ciljev se med drugim spodbuja proizvodnjo in potrošnjo, ki prispeva k zmanjšanju obremenjevanja okolja, spodbuja razvoj in uporabo tehnologij, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja in plačuje onesnaževanje in raba naravnih virov.

Cilj upravljanja voda ter vodnih in priobalnih zemljišč je doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov, zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti. Pri opredelitvi ciljev upravljanja voda in z njimi povezanih programov ukrepov se upoštevajo tudi vplivi podnebnih sprememb.

2.2 Načela

Ob upoštevanju temeljnih načel varstva okolja, upravljanje z vodami ter z vodnimi in priobalnimi zemljišči temelji na:

1. načelu celovitosti, ki upošteva naravne procese in dinamiko voda ter medsebojno povezanost in soodvisnost vodnih in obvodnih ekosistemov na območju povodja,
2. načelu dolgoročnega varstva kakovosti in smotrne rabe razpoložljivih vodnih virov,
3. načelu zagotavljanja varnosti pred škodljivim delovanjem voda, ki izhaja iz potreb po varnosti prebivalstva in njihovega premoženja, ob upoštevanju delovanja naravnih procesov,
4. načelu povrnitve stroškov, povezanih z obremenjevanjem voda,
5. načelu sodelovanja javnosti, ki omogoča sodelovanje javnosti pri sprejemanju načrtov upravljanja z vodami,
6. načelu upoštevanja najboljših razpoložljivih tehnik in novih dognanj znanosti o naravnih zakonitosti.

2.3 Poglavitne rešitve predloga zakona

S predlaganim zakonom se dopolnjuje in spreminja tretji odstavek 162. člena Zakona o vodah, ki določa namene porabe sredstev Sklada za vode.

Z dopolnitvijo 1. točke tretjega odstavka 162. člena Zakona o vodah se jasno opredeli namen porabe sredstev in sicer za gradnjo vodne infrastrukture, kar vključuje, v skladu z opredelitvijo pojma »gradnja«, tudi financiranje vzdrževanja objektov in vzdrževalnih del v javno korist, ki se izvajajo na vodni infrastrukturi.

Namen dopolnitve v 3. točki tretjega odstavka 162. člena Zakona o vodah z določbo o možnosti financiranja izvajanja izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda in izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda je zagotavljanje financiranja izvedbe izrednih ukrepov iz sredstev Sklada za vode. S predlagano dopolnitvijo bodo v okviru Sklada za vode zagotovljena finančna sredstva v zadostnem obsegu, ki bodo v nadaljevanju omogočala takojšen pristop k izvedbi izrednih ukrepov, ki izhajajo iz Zakona o vodah, za odvrnitev neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženja.

Določba tretjega odstavka 162. člena Zakona o vodah (nove 8. do 10. točka) je dopolnjena z možnostjo: sofinanciranja občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo, ki jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, odkupa zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo in občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, če jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije. S predvidenimi možnostmi sofinanciranja navedenih projektov se ne posega v zagotavljanje financiranja obstoječih osnovnih nalog, ki izhajajo iz Zakona o vodah. Sredstva za sofinanciranje bo mogoče nameniti v okviru razpoložljivih predvidenih sredstev Sklada za vode v posameznem letu, pri čemer se sredstva Sklada za vode lahko porabijo za financiranje navedenih nalog sekundarno in sicer do višine petdeset odstotkov predvidenih prilivov v Sklad za vode iz naslova vodnih povračil za rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba.

Namen dopolnitve zakona je zagotoviti pomoč pri zagotovitvi novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo, oziroma zagotoviti novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v manjših aglomeracijah, za katere tudi ni mogoče pridobiti sredstev Evropske unije, in predstavlja dopolnitev možnosti sofinanciranja k obstoječemu sistemu financiranja občin pri zagotavljanju doseganja ciljev dobrega stanja voda oziroma ustrezne oskrbe s pitno vodo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva ni.

Finančnih posledic z vidika spremembe določbe, ki opredeljuje namen porabe sredstev Sklada za vode, ni. Sredstva za izvajanje izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda in izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda se zagotovijo v okviru razpoložljivih sredstev Sklada za vode na PP 190133. Sredstva za izvajanje sofinanciranja občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo, ki jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, odkupa zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo in občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, če jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, se zagotovijo v okviru razpoložljivih sredstev Sklada za vode na PP 190133, pri čemer se sredstva Sklada za vode lahko porabijo za sofinanciranje navedenih nalog

sekundarno in sicer do višine petdeset odstotkov predvidenih prilivov v Sklad za vode iz naslova vodnih povračil za rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN SPREJET

Za izvajanje zakona v že sprejetem državnem proračunu ni potrebno zagotoviti finančnih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

5.1 Primerjalna ureditev v drugih pravnih sistemih

5.1.2. Organiziranost sistema upravljanja z vodami v Republiki Hrvaški

V Republiki Hrvaški je za upravljanje z vodami pristojno Ministrstvo za varstvo okolja in energetiko. Osnovne naloge zajemajo dejavnosti, ki se nanašajo na varstvo in ohranjanje okolja ter narave v skladu s politiko, ki se nanaša na upravljanje voda, in upravljanje na področju energetike. V pristojnost ministrstva sodi tudi upravni in strokovni nadzor nad: Fondom za varstvo okolja in energetske učinkovitost (FZOEU), Državnim hidrometeorološkim zavodom (DHMZ), Hrvatskimi vodami in Nacionalnimi parki in naravnimi parki.

V okviru Direktorata za upravljanje z vodami in varstvo morja hrvaškega Ministrstva za varstvo okolja in energetiko delujejo:

- Sektor za vode, vodno dobro, vodno politiko in mednarodno sodelovanje:
  - Služba za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, vodno dobro, namakanje in melioracijske drenaže,
  - Služba za varstvo in rabo vode,
  - Služba za vodno politiko in mednarodno sodelovanje.

- Sektor za upravni nadzor, nadzor nad plačili in pritožbe pri upravljanju z vodami:
  - Služba za upravni nadzor in nadzor nad plačili v vodnem gospodarstvu,
  - Služba za pritožbe pri upravljanju z vodami.

- Javni vodovodni in kanalizacijski sektor:
  - Služba za institucionalno organizacijo javne oskrbe z vodo in odvajanje,
  - Služba za spremljanje učinkovitosti poslovanja dobaviteljev vode,
  - Morska in obalna služba.

Za operativno izvajanje nalog s področja upravljanja z vodami pa so zadolžene Hrvatske vode (<http://www.voda.hr/hr>), ki so bile ustanovljene s hrvaškim Zakonom o vodah (Narodne novine, št. 107/95, 150/05, 153/09 in 130/11). Gre za pravno osebo sui generis, za katero veljajo predpisi, ki urejajo institucije. Organizirane so po funkcionalnem in teritorialnem (območnem/porečnem) principu.

Dejavnost Hrvatskih voda vključuje predvsem:

- izdelava planskih dokumentov za upravljanje z vodami
- urejanje voda in zaščita pred škodljivim delovanjem voda
- melioracijska odvodnja
- raba vode
- varstvo voda
- upravljanje javnega dobra
- obračunavanje plačil, v skladu z zakonom, ki ureja financiranje vodnega gospodarstva
- vodni nadzor.

Hrvatske vode vključujejo Direkcijo in šest vodnogospodarskih oddelkov (VGOjev).

Direkcijo v okviru Hrvatskih voda sestavljajo:

- sektorji (sektor za razvoj, sektor varovanja pred škodljivim delovanjem voda, sektor rabe voda, sektor za varstvo voda, sektor za načrtovanje, sektor za finance, sektor za kadrovske in pravne zadeve, sektor za informatiko, sektor za EU projekte, sektor za podporo pripravi EU projektov),
- službe (služba za notranjo revizijo, služba za javna naročila, služba za vodna povračila, služba za vodno javno dobro, služba za logistiko),
- oddelki (oddelek za izvedbo nacionalnega namakalnega programa, oddelek za izvedbo nacionalnih vodnogospodarskih in komunalnih projektov, oddelek za izvedbo projektov varstva pred škodljivim delovanjem voda, ki se financirajo iz naslova kreditov in EU sredstev),
- zavod za vodno gospodarstvo,
- glavni vodnogospodarski laboratorij in
- glavni center za obrambo pred poplavami.

Vodnogospodarske oddelke (razdeljene po porečjih) v okviru Hrvatskih voda pa sestavljajo:

- Vodnogospodarski odjel (VGO) za gornju Savu s sedežem v Zagrebu,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za srednjo i donju Savu s sedežem v Zagrebu,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za Muru i gornju Dravu s sedežem v Varaždinu,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za Dunav i donju Dravu s sedežem v Osijeku,
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za slivove sjevernog Jadrana s sedežem na Reki in
- Vodnogospodarski odjel (VGO) za slivove južnog Jadrana s sedežem v Splitu.

Vsak zgoraj naveden vodnogospodarski oddelek (VGO) vključuje tudi ti. vodnogospodarske izpostave (VGI).

5.1.3. Organiziranost sistema upravljanja z vodami v Zvezni republiki Nemčiji

Zvezno ministrstvo za okolje, varstvo narave in jedrsko varnost je odgovorno za vrsto vladnih politik, ki se odražajo v imenu samega ministrstva. Ministrstvo že 30 let dela na področju varovanja javnosti pred okoljskimi toksini in sevanji ter vzpostavlja inteligentno in učinkovito uporabo surovin, spodbuja podnebne ukrepe in spodbuja uporabo naravnih virov, ki ohranjajo biotsko raznovrstnost in varujejo habitate.

Organizacijska uredba zveznega kanclerja z dne 14. marca 2018 je ministrstvu dodelila novo ime: Zvezno ministrstvo za okolje, ohranjanje narave in jedrsko varnost. Decembra 2013 je ministrstvo v prejšnjem zakonodajnem obdobju dobilo odgovornost za razvoj mest, stanovanjske infrastrukture, podeželsko infrastrukturo, pravo javnih stavb, gradbeno industrijo in zvezne stavbe ter postalo zvezno ministrstvo za okolje, ohranjanje narave, gradnjo in jedrsko varnost.

Ključna odgovornost zveznega ministrstva je priprava zakonodaje, da se oblikuje pravni okvir na zgoraj navedenih političnih področjih. To vključuje pripravo zakonodajne zakonodaje in prenos direktiv EU v nacionalno zakonodajo. Nadaljnja naloga je financiranje raziskav in razvoja ter podpiranje trženja inovativnih tehnologij na trgu. Poleg oblikovanja okvirne zakonodaje ima zvezno ministrstvo na voljo tudi ekonomske instrumente. Podporni programi se financirajo z davki in prihodki od trgovanja z emisijami. To omogoča javnosti, združenjem, podjetjem in občinam, da pridobijo finančno podporo za določene projekte.

Ministrstvo je organizirano v generalne direktorate: pet specializiranih generalnih direktorats, za načrtovanje in splošne vidike ter za centralne funkcije. Število uslužbencev se giblje od 80 do več kot 200. Vodijo jih generalni direktorji, ki usmerjajo in usklajujejo delo v okviru svojih oddelkov in tesno sodelujejo z ministrom in državnimi sekretarji. Vsak generalni direktorat je sestavljen iz več direktorats, od katerih ima vsak več oddelkov.

V zadnjem zakonodajnem obdobju je bilo število zaposlenih v ministrstvu približno 1.000. Za leto 2018 je bilo ministrstvu dodeljeno skupno 1.978 milijonov evrov.

Uporaba vode, ki presega meje splošne rabe, je že v okviru tradicionalnega nemškega prava voda bila podvržena normativni intervenciji. Razloge za to je treba iskati v konfliktnosti interesov glede uporabe voda, še posebej v konfliktnosti med uporabo voda v javnem interesu (pitna voda) in drugimi (neposredno v maksimiranje materialnega bogastva usmerjenimi) oblikami uporabe voda.

V kontinentalnem pravu se je kot ključni instrument normativne intervencije v uporabnostno interakcijo z vodami razvil sistem dovoljevanja uporabe voda (permit system). V nemškem pravu voda je treba za uporabo voda pridobiti (za večje posege) soglasje (Bewilligung) ali (za manjše posege) dovoljenje (Erlaubnis) (par. 7 in 8 WHG). Kljub drugačni tradiciji gre v to smer tudi ameriško vodno pravo.

Sistem dovoljevanja pridobiva v novejšem pozitivnem pravu voda tudi ekološko funkcijo, čeprav je nastal zaradi usklajevanja interesov med izkoriščevalci (uporabniki) voda.

Inkorporacija "ekološkega razloga" v pravico do uporabe voda (vodno pravico) pomeni na eni strani že omenjeno (ekološko pogojeno) omejevanje lastninske (premoženjske) pravice, glede na premoženjsko naravo vodne pravice. Vodno pravico šteje večina pravnih redov za premoženjsko pravico, pri čemer jo opredeljujejo kot pravico "usus fructus". Imetnik vodne pravice torej ni lastnik vodnega telesa, do katerega uporabe ima pravico. V nemškem pravu so to vodne pravice "dingliche Rechte am Wasserlaufgrundstück". Imetnik vodne pravice je dolžan trpeti ne le splošno rabo, temveč mora upoštevati tudi "interese voda", kar pomeni, da mora pri izvajanju svoje vodne pravice upoštevati meje naravnega ravnovesja.

Po drugi strani pa "ekološki razlog" lahko pomeni tudi odvzem vodne pravice, če to zahteva (javni) interes ohranjanja naravnega ravnovesja. Gre torej za "razlaščujoč" poseg, podoben odvzemu lastninske pravice, ki ga sicer pozna tudi dosedanje sodobno pravo voda. V nemškem pravu je dovoljenje (Erlaubnis) preklicljivo, tudi soglasje (Bewilligung) je mogoče v javnem interesu preklicati proti odškodnini.

5.1.4. Organiziranost sistema upravljanja z vodami v Republiki Italiji

Institut koncesije je v Republiki Italiji dobro razvit tako v teoriji, kot praksi. Najpogostejša delitev koncesij je na koncesije javnih služb in koncesije rabe javnega dobra. Teorija in praksa poznata pojem »upravna koncesija«, ki po eni strani zajema celotno diskrecijsko delovanje države, po

drugi strani pa pomeni le upravni akt, s katerim se konstituira pravica na javni stvari oziroma s katerim se prenese opravljanje javnih funkcij ali storitev.

Mineralne in termalne vode so definirane kot javno dobro, a imajo hkrati poseben status. Zaradi specifične sestave in vrednosti, mineralne – kot prehrabeni proizvod in termalne – zaradi visoke vrednosti uporabe, so ovrednotene kot posebne vode. Urejajo se z drugimi regulativami kot 'običajne' vode, ker niso del javne storitve in se jih ne razširja po omrežju, temveč se jih stekleniči ali rabi na za to primernih krajih, bazenih na lokaciji izvirov.

Mineralne vode so podvržene dvojni zakonodaji, ker so istočasno javno dobro in prehrabeni proizvod. Za prvo je potrebno posebno dovoljenje za izkoriščanje, kot drugo se ureja z zakonodajo prehrabnega sektorja. Za termalne vode je potrebno posebno dovoljenje za izkoriščanje, upoštevati morajo zakonodajo s področja higiene in zdravja.

Naravne mineralne vode so vode, ki imajo izvor v podzemnem izviru ali nahajališču, prihajajo na površje preko enega ali več naravnih izvirov ali preko vrtin in imajo posebne lastnosti, ki lahko tudi ugodno vplivajo na zdravje. Naravne mineralne vode se razlikujejo od pitne vode po izvorni čistosti in ohranjenosti, po vsebnosti mineralov, oligoelementov in/ali drugih sestavin in možnostjo nekaterih njihovih učinkov. Morajo biti zavarovane pred kakršnim koli tveganji onesnaževanja.

Posebne lastnosti morajo biti predhodno ovrednotene:

- geološko in hidrogeološko
- organoleptično, fizikalno, fizikalno – kemijsko, kemijsko
- mikrobiološko
- če je potrebno farmakološko, klinično in fiziološko.

Zgradba, temperatura in druge značilnosti bistvene za naravne mineralne vode morajo biti na izviru konstantne, dovoljena so le rahla odstopanja.

S predsedniškim dekretom leta 1972 so bile državne administrativne funkcije na področju termalnih in mineralnih voda prenesene na regije. V prvem členu dekreta so navedene naloge, ki so se prenesle:

- dovoljenje za raziskavo in koncesija za uporabo izvirov mineralne vode
- dovoljenje za odprtje in obratovanje obratov, kjer se stekleniči
- dovoljenje za raziskavo in koncesija za uporabo izvirov termalne vode
- dovoljenje za odprtje in obratovanje kopališč
- nadzor nad rabo naravne mineralne vode in rabo termalne vode v kopališčih
- zbiranje statističnih podatkov ...

Mineralne in termalne vode so del nedeljivega oziroma neodtujljivega premoženja regije in se lahko za njih podeli koncesija tistemu, ki poda pobudo in izpolnjuje z zakonom določene tehnične in ekonomske pogoje za izkoriščanje nahajališča.

V okviru koncesijskega postopka, ne glede ali gre za mineralne ali termalne vode, morajo biti ovrednoteni vsi vplivi rabe vode na okolje. Potrditi je potrebno skladnost rabe z zaščito oziroma varstvom hidrogeološkega ekosistema.

Administrativni postopek: dovoljenje za raziskavo; koncesija (regionalna) za izkoriščanje nahajališča in kontrola proizvodnje (pri mineralnih kot prehrabnega produkta) in upravljanje kopališč.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

/

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlagani zakon vključuje spremembe, ki bodo imele učinek na doseganje ciljev za vode.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Zakon nima neposrednega učinka na gospodarsko rast.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za: /

6.6 Presoja posledic za druga področja: /

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Gradivo je bilo objavljeno na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor in na portalu e-demokracija. Datum objave: 7.6.2019 do 8.7.2019

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

- Skupnost občin Slovenije,
- Združenje občin Slovenije,
- predstavnica Mestne občine Ljubljana,
- Državno odvetništvo,
- predstavnik Inštituta za vode Republike Slovenije,
- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije,
- predstavnik Sindikata vzgoje izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije,
- Zveza društev MHE Slovenije,
- Občina Lenart,
- Alpe Adria Green,
- Občina Ormož.

Upoštevane so bile vse relevantne pripombe v največji možni meri. Upoštevane niso bile pripombe, ki se niso nanašale na vsebino predloga zakona.

Poročilo se pripravi v skladu s 34.a členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 –

uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE).

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu s 34.a členom Zakona o varstvu okolja.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

V pripravo predloga zakona niso bili vključeni zunanji strokovnjaki oziroma pravna oseba.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES:

- Simon Zajc, minister,
- Marko Maver, državni sekretar,
- Vesna Ugrinovski, v.d. generalne direktorice Direktorata za vode in investicije,
- Tomaž Prohinar, direktor Direkcije Republike Slovenije za vode,
- Mateja Tavčar, sekretarka, Direktorat za vode in investicije.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VODAH

1. člen

V Zakonu o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) se v 162. členu v tretjem odstavku v 1. točki pred besedo »vodne« doda beseda »gradnje«.

3. točka se spremeni tako, da se glasi:

»3. izvedbe izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda in izvedbe izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda,«.

Na koncu 7. točke se beseda »ter« nadomesti z vejico in dodajo nove 8. do 10. točka, ki se glasijo:

»8. občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo, ki jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javnim vodovodom,

9. odkupa zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javnim vodovodom,

10. občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 populacijskih ekvivalentov, kadar je v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, predpisano opremljanje z javno kanalizacijo, če jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije, ter«.

Dosedanja 8. točka postane 11. točka.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Sredstva Sklada se lahko porabljajo za sofinanciranje projektov iz 8. do 10. točke prejšnjega odstavka v obliki nepovratnih sredstev in v okviru razpoložljivih predvidenih sredstev, in sicer na leto največ do višine 50 % predvidenih prilivov v Sklad iz naslova vodnih povračil za rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba. Sredstva Sklada se porabijo za sofinanciranje projektov iz prejšnjega stavka največ do višine 80 % vrednosti investicije.«.

2. člen

Za 162. členom se dodajo novi 162.a do 162.g člen, ki se glasijo:

»162.a člen

(prednostni cilji, način in postopek sofinanciranja projektov)

(1) Pri dodeljevanju sredstev Sklada za sofinanciranje projektov iz 8. do 10. točke tretjega odstavka prejšnjega člena se zasledujejo zlasti naslednji prednostni cilji:

- izpolnjevanje obveznosti in zavez zaradi sprememb predpisov s področja varstva okolja, s katerimi je predpisano opremljanje z javno kanalizacijo oziroma javnim vodovodom,

- izvajanje ukrepov oziroma projektov v primerih naravnih pojavov, ki so povzročili ali bi lahko povzročili pomanjkanje vode ali poslabšanje kakovosti voda, v primerih višje sile, ekološke, naravne ali druge nesreče,
- projekti na prispevnih območjih vodnih teles površinskih voda ali na območjih vodnih teles podzemnih voda, za katera je s predpisom, ki ureja načrte upravljanja voda, določeno, da cilji upravljanja z vodami ne bodo doseženi,
- projekti, ki rešujejo problematiko zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo oziroma javne kanalizacije več občin.

(2) Sredstva Sklada se za sofinanciranje projektov iz 8. do 10. točke tretjega odstavka prejšnjega člena dodeljujejo na način in po postopku, določenima v 162.b do 162.g členu tega zakona.

162.b člen
(način dodeljevanja sredstev)

Sredstva Sklada se dodelijo za sofinanciranje projektov iz 8. do 10. točke tretjega odstavka 162. člena tega zakona na podlagi javnega poziva ali javnega razpisa.

162.c člen
(javni poziv in javni razpis)

(1) Ministrstvo z javnim pozivom določi zlasti skupni obseg sredstev, pogoje za njihovo dodelitev, merila za določitev višine sredstev in rok za vlaganje vlog za dodelitev sredstev Sklada. Razpisna sredstva se do svoje porabe dodeljujejo po vrstnem redu prispetja popolnih vlog.

(2) Ministrstvo z javnim razpisom določi zlasti skupni obseg sredstev, pogoje za njihovo dodelitev, merila za ocenjevanje in vrednotenje posameznih projektov in rok za vlaganje vlog za dodelitev sredstev Sklada. Razpisana sredstva se dodelijo za tiste projekte, ki so v izbirnem postopku višje ocenjeni oziroma ovrednoteni.

(3) Pri odločanju o dodeljevanju sredstev Sklada iz 8. do 10. točke tretjega odstavka 162. člena tega zakona se uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

162.č člen
(sprememba zahtevka)

(1) Pri javnem pozivu je sprememba zahtevka dopustna do izdaje odločbe iz 162.e člena tega zakona, vendar se pri tem glede vrstnega reda popolnih vlog šteje, da je bila spremenjena vloga za dodelitev sredstev Sklada ponovno vložena.

(2) Pri javnem razpisu je sprememba zahtevka dopustna do izteka roka za vložitev vloge za dodelitev sredstev Sklada.

162.d člen
(vrnitev v prejšnje stanje)

V primeru zamude procesnih dejanj v postopkih odločanja o dodeljevanju sredstev Sklada je vrnitev v prejšnje stanje dovoljena le, če se do trenutka vložitve predloga za vrnitev v prejšnje stanje še ni iztekel rok za vložitev vloge za dodelitev sredstev Sklada.

162.e člen

(odločba)

- (1) Ministrstvo odloči o upravičenosti do dodelitve sredstev Sklada z odločbo.
- (2) Z odločbo iz prejšnjega odstavka se določijo:
  1. namen, za katerega se sredstva dodeljujejo,
  2. višina dodeljenih sredstev,
  3. rok za izvedbo projekta, za katerega se sredstva dodeljujejo,
  4. pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za dodelitev sredstev in rok za njihovo izpolnitev,
  5. rok za predložitev dokumentacije za izplačilo dodeljenih sredstev in
  6. druge zahteve, ki jih glede na namen dodeljenih sredstev določa javni poziv ali javni razpis.
- (3) V postopku odločanja o upravičenosti do dodelitve sredstev Sklada se ne sme izdati delne aličasne odločbe.
- (4) Ministrstvo izda odločbo iz prvega odstavka tega člena najpozneje v 120 dneh od prejema popolne vloge za dodelitev sredstev Sklada.
- (5) Če je vloga nepopolna ali nerazumljiva, ministrstvo vlagatelja najpozneje v 60 dneh od dneva vložitve vloge za dodelitev sredstev Sklada pozove na odpravo pomanjkljivosti.
- (6) Pritožba zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor. Zoper druge posamične akte ministrstva, izdane v postopku za dodelitev sredstev Sklada, ni pritožbe.

162.f člen

(odvzem upravičenja do dodeljenih sredstev)

- (1) Upravičenje do dodeljenih sredstev Sklada ministrstvo odvzame z odločbo, če upravičenec:
  1. dodeljenih sredstev deloma ali v celoti ne uporabi za namen, določen z odločbo iz prejšnjega člena,
  2. projekta ne izvede v roku, določenem z odločbo iz prejšnjega člena, ali dodatnem daljšem roku, ki ga s sklepom določi ministrstvo,
  3. ne izpolni pogojev za dodelitev sredstev v roku, določenem z odločbo iz prejšnjega člena, ali v dodatnem daljšem roku, ki ga s sklepom določi ministrstvo,
  4. ne predloži dokumentacije v roku, določenem z odločbo iz prejšnjega člena, ali v dodatnem daljšem roku, ki ga s sklepom določi ministrstvo,
  5. onemogoči ali ovira nadzor nad namensko porabo dodeljenih sredstev ali
  6. ne izpolni drugih zahtev, ki jih glede na namen dodeljenih sredstev določa javni poziv ali javni razpis.
- (2) Uvedba postopka za odvzem upravičenja do dodeljenih sredstev Sklada zadrži izvrševanje odločbe o upravičenosti do dodeljenih sredstev.
- (3) Pritožba zoper odločbo o odvzemu upravičenja do dodeljenih sredstev Sklada iz prvega odstavka tega člena ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.
- (4) Po pravnomočnosti odločbe o odvzemu upravičenja do dodeljenih sredstev Sklada mora upravičenec vrniti morebitna že izplačana sredstva v Sklad v 30 dneh v enkratnem

znesku, z zakonskimi zamudnimi obrestmi, in sicer od dneva nakazila do dneva vračila denarnih sredstev.

162.g člen
(upravni spor)

V upravnem sporu ni mogoče izpodbijati odločbe, s katero je bilo odločeno o upravičenosti do dodelitve sredstev Sklada drugim upravičencem, ampak le tisto odločbo ali njen del, s katerim je bilo odločeno o upravičenosti tožnika.«.

KONČNA DOLOČBA

3. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Namen spremembe 1. točke tretjega odstavka 162. člena Zakona o vodah, ki opredeljuje namene porabe sredstev Sklada za vode, je jasno opredeliti namen porabe sredstev, in sicer za gradnjo vodne infrastrukture. Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 16/17 in 72/17 – popr.) v 6. točki prvega odstavka 3. člena določa, da je gradnja »izvedba gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo, ki obsega novogradnjo, rekonstrukcijo, vzdrževanje objekta, vzdrževalna dela v javno korist, odstranitev in spremembo namembnosti«. V skladu z določbami 4. in 5. člena Gradbenega zakona se lahko gradnja izvaja bodisi na podlagi pravnomočnega gradbenega dovoljenja, kadar gre za novogradnjo, rekonstrukcijo in spremembo namembnosti objekta bodisi brez gradbenega dovoljenja, če gre za gradnjo enostavnega objekta, vzdrževanje objektov in vzdrževalna dela v javno korist, začasen objekt in izvrševanje izrečenega inšpekcijskega ukrepa. Spremenjena določba Zakona o vodah nedvoumno pod pojmom gradnja opredeljuje tudi financiranje vzdrževanja objektov in vzdrževalnih del v javno korist iz Sklada za vode, ki se izvaja na vodni infrastrukturi. Dosedanja 3. točka tretjega odstavka 162. člena Zakona o vodah se črta, ker se ne uporablja, oziroma so njene vsebine vključene v druge točke tega odstavka.

Namen dopolnitve tretjega odstavka 162. člena Zakona o vodah (3. točka) z določbo o izvajanju izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda (prvi odstavek 95. člena Zakona o vodah) in določbo o izvajanju izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda (96.a člena Zakona o vodah) je zagotavljanje financiranja izvedbe izrednih ukrepov iz sredstev Sklada za vode. Trenutni sistem financiranja interventnih del oziroma izrednih ukrepov namreč ne omogoča takojšnje zadostne izvedbe potrebnih del za odvrnitev neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženja. Potrebno je zagotoviti zadosten obseg sredstev, ki bodo omogočala izvedbo potrebnih del.

Določba tretjega odstavka 162. člena Zakona o vodah (nove 8. do 10. točka) je dopolnjena z možnostjo: sofinanciranja občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo, ki jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije (predvsem so tu mišljeni evropski strukturni in investicijski skladi), odkupa zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo in občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v aglomeracijah s skupno

obremenitvijo, manjšo od 2.000 populacijskih ekvivalentov, če jih ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije (predvsem so tu mišljeni evropski strukturni in investicijski skladi). S predvidenimi možnostmi sofinanciranja navedenih projektov se ne posega v zagotavljanje financiranja obstoječih osnovnih nalog, ki izhajajo iz Zakona o vodah, ki se zagotavljajo prvenstveno. Sredstva za sofinanciranje bo mogoče nameniti v okviru razpoložljivih predvidenih sredstev Sklada za vode v posameznem letu sekundarno, pri čemer se sredstva Sklada za vode lahko porabijo za sofinanciranje navedenih nalog do višine petdeset odstotkov predvidenih prilivov v Sklad za vode iz naslova vodnih povračil za rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba. Namen dopolnitve zakona je zagotoviti pomoč pri zagotovitvi novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo, odkupu zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo oziroma zagotovitvi novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v manjših aglomeracijah, za katere tudi ni mogoče pridobiti sredstev Evropske unije, je pa predpisano opremljanje z javnim vodovodom oziroma javno kanalizacijo s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, in predstavlja dopolnitev možnosti sofinanciranja k obstoječemu sistemu financiranja občin pri zagotavljanju doseganja ciljev dobrega stanja voda oziroma ustrezne oskrbe s pitno vodo. Dopolnitev zakona z novimi 8. do 10. točko tretjega odstavka 162. člena Zakona o vodah ne predstavlja poseganja v veljavne določbe možnosti financiranja nalog, ki izhajajo iz Zakona o vodah, in se financirajo prednostno (kot so: gradnja vodne infrastrukture, gradnja državne in lokalne infrastrukture, ki je potrebna zaradi gradnje vodne infrastrukture, nakup vodnih in priobalnih zemljišč, strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona).

Sredstva sklada se lahko namenijo za sofinanciranje občinskih projektov za oskrbo s pitno vodo, če gre za javno oskrbo, in za sofinanciranje projektov javne kanalizacije, če gre za novogradnjo oziroma rekonstrukcijo kot nadgradnjo zaradi izboljšanja opremljenosti sistemov za oskrbo s pitno vodo ali javne kanalizacije, če gre za celovite projekte. Sistem za oskrbo s pitno vodo je v skladu z Uredbo o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 88/12) sistem elementov vodovoda, kot so cevovodi, črpališča, vodohrani, naprave za pripravo pitne vode in druga pripadajoča oprema, ki pretežni del rednega obratovanja deluje kot samostojen sistem, hidravlično ločen od drugih vodovodov in ima enega upravljavca. Sofinancirati bo mogoče tako vodovodni sistem oziroma njegov del, če gre za celovite projekte. Javna kanalizacija je v skladu Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14 in 98/15) kanalizacija, skupaj s čistilno napravo, ki zaključuje to kanalizacijo, ki je kot javna infrastruktura lokalnega pomena namenjena izvajanju občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode; populacijski ekvivalent pa je enota za obremenjevanje vode, izražena z biokemijsko potrebo po kisiku (v nadaljnjem besedilu: BPK5), pri čemer je 1 PE enak 60 g BPK5 na dan. Gre za sofinanciranje zagotavljanja javne oskrbe s pitno vodo, v primerih, ko ta mora biti zagotovljena v skladu s predpisi, ki urejajo oskrbo s pitno vodo, oziroma pri zagotavljanju javne kanalizacije v primerih, ko ta mora biti zagotovljena v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja.

Novi četrti odstavek 162. člena Zakona o vodah določa, da se sredstva za izvajanje sofinanciranja občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo, odkupa zasebnih vodovodov s strani občin zaradi zagotovitve javne oskrbe s pitno vodo in občinskih projektov novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, zagotovijo v okviru razpoložljivih sredstev Sklada za vode, pri čemer se sredstva Sklada za vode lahko porabijo za sofinanciranje navedenih nalog sekundarno, in sicer do višine petdeset odstotkov predvidenih prilivov v Sklad za vode iz naslova vodnih povračil za rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba. Posebej je še v predlagani noveli Zakona o vodah opredeljena višina, do katere se lahko sredstva sklada porabijo glede na vrednost investicije.

K 2. členu (novi členi 162.a do 162.g)

V 2. členu so opredeljeni prednostni cilji, način in postopek sofinanciranja projektov iz 8. do 10. točke tretjega odstavka 162. člena Zakona o vodah. S prednostnimi cilji so podrobneje opredeljeni cilji, ki se zasledujejo s posameznim javnim razpisom oziroma javnim pozivom. Področje okolja je podvrženo spremembam okoljskih standardov ter zahtev in obveznosti, kar ima posledice tudi na področju investicij s prilagajanjem in nadgrajevanjem infrastrukture gospodarskih javnih služb varstva okolja. Tudi na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter pitne vode je pričakovati tudi spremembe na ravni predpisov Evropske unije. Trenutno je v veljavi Direktiva Sveta št. 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L št. 135 z dne 30. 5. 1991, str. 40), v postopku sprejemanja pa je tudi predlog Direktive o pitni vodi, ki bo nadomestila veljavno Direktivo Sveta 98/83/ES z dne 3. novembra 1998 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L št. 330 z dne 5. 12. 1998, str. 32). Med prednostnimi cilji je navedeno tudi izvajanje ukrepov oziroma posledično projektov v primerih naravnih pojavov, ki so povzročili pomanjkanje vode ali poslabšanje kakovosti voda, višje sile, ekološke, naravne ali druge nesreče. Nadalje se med prednostnimi cilji obravnava projekte na prispevnih območjih vodnih teles površinskih voda ali na območjih, kjer je s predpisom, ki urejajo načrte upravljanja voda, določeno, da cilji upravljanja z vodami ne bodo doseženi. Vodna telesa površinskih voda so določena s Pravilnikom o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18), vodna telesa podzemnih voda pa s Pravilnikom o določitvi vodnih teles podzemnih voda (Uradni list RS, št. 63/05 in 8/18), načrta upravljanja voda za obdobje 2016-2021 pa sta sprejeta z Uredbo o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

V postopkih dodeljevanja sredstev ministrstvo pri odločanju o vlogah subsidiarno uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek (novi 162.b in 162.c člen), pri čemer pa Zakon o vodah kot poseben zakon v tem poglavju dopolnjuje splošni upravni postopek in ureja posebna postopka javnega poziva in javnega razpisa. Postopek javnega poziva se praviloma uporabi v vseh primerih, ko je mogoče vnaprej, s pozivom določiti vse pogoje in kriterije za dodelitev sredstev. Pri izbiri vrste postopka sta pomembni tudi višina razpoložljivih sredstev in ocena odprte problematike, ki se rešuje z javnim razpisom oziroma javnim pozivom. Sredstva sklada se delijo do poteka roka javnega poziva ali do porabe sredstev. Postopek javnega razpisa je primeren za razdeljevanje sredstev, za katere ni mogoče vnaprej določiti vseh pogojev in elementov, oziroma ministrstvo oceni, da bo povpraševanje po sredstvih bistveno večje kot razpisana višina sredstev. Sredstva se po javnem razpisu dodelijo na podlagi izbire med vloženimi vlogami za dodelitev sredstev Sklada, javni razpis pa natančno določi kriterije in merila za ocenjevanje prejetih vlog na posameznem odpiranju vlog ter določitev višine dodeljenih sredstev v okviru razpisanih sredstev za najvišje ocenjene vloge oziroma projekte.

V novem 162.č členu gre za spremembo zahtevka v smislu določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek, torej gre za razširitev ali spremembo postavljenega zahtevka, če se tak zahtevek opira na iste bistvene sestavine dejanskega stanja. Glede na to, da se sredstva v postopku javnega poziva dodeljujejo po prednostnem vrstnem redu prispelih popolnih vlog in ob upoštevanju zahtevane višine sredstev, je razumljivo, da bi vsako kasnejše višanje zahtev (ki je sicer mogoče vse do izdaje odločbe in ob pogoju, da so v trenutku vložitev vloge za dodelitev sredstev Sklada sredstva po posameznem javnem pozivu ali javnem razpisu še na voljo) pomenilo neupravičeno krčenje obsega razpoložljivih sredstev za prej prejete popolne vloge. To težavo rešuje predlagani zakon s tem, da se višja zahteva obravnava glede na datum prispetja vloge za spremembo zahtevka. V drugem odstavku je določeno, da v postopku javnega razpisa sprememba zahtevka ni dopustna po izteku roka za oddajo vlog. V praksi pomeni, da lahko stranka vlaga zaprte vloge le do izteka (posameznega) roka za oddajo vlog. Po odpiranju vlog sprememba zahtevka ni dopustna.

Novi 162.d člen

V primeru zamude roka za vložitev vloge za dodelitev sredstev Sklada vrnitev v prejšnje stanje ni dovoljena po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, ker gre za materialni rok. Če pa stranka zamudi rok za opravo procesnih dejanj v postopkih javnega poziva ali javnega razpisa, je vrnitev v prejšnje stanje dovoljena le tedaj, če se do trenutka vložitve predloga še ni iztekel rok za vlaganje vlog za dodelitev sredstev Sklada. Če bi bila vrnitev v prejšnje stanje mogoča tudi v primerih, ko je posamezen postopek že zaključen, bi prišlo do zapletov pri izvedbi postopka zaradi vprašanja, kako na novo razdeliti sredstva, ki so bila že razdeljena.

Novi 162.e člen

Določba predvideva, da ministrstvo odloči o upravičenosti do dodelitve sredstev Sklada z odločbo, s katero se določi namen, za katerega se sredstva dodeljujejo, višino dodeljenih sredstev, rok za izvedbo projekta, za katerega se sredstva dodeljujejo, pogoje, ki morajo biti izpolnjeni za dodelitev sredstev in rok za njihovo izpolnitev, rok za predložitev dokumentacije za izplačilo dodeljenih sredstev in druge zahteve, ki jih glede na namen dodeljenih sredstev določa javni poziv ali javni razpis.

V drugem odstavku določena prepoved izdaje delne ali začasne odločbe je nujna, o posamezni vlogi namreč ni mogoče odločati po delih ali posameznih vlogah. Sredstva se dodeljujejo glede na prednostni vrstni red popolnih vlog oziroma glede na višje ovrednotenje popolnih vlog. Razlogi za te določbe so vsebinsko enaki kot v primeru zakonske prepovedi spremembe zahtevka.

Z določbo tretjega odstavka tega člena je določen poseben rok za izdajo odločbe glede na splošna pravila, določena z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

Ta zakon v šestem odstavku novega 162.e člena izrecno izključuje pritožbo zoper odločbo ministrstva. Predlagani zakon izključuje tudi pritožbeni postopek zoper procesne sklepe, ki je sicer po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, izjemoma in kadar zakon tako določa, dovoljena. Te sklepe tako kot tudi vse druge sklepe, izdane v postopku dodeljevanja sredstev, je mogoče izpodbijati v okviru upravnega spora zoper odločbo ministrstva, torej odločbo o glavni stvari.

V novem 162.f členu je predviden odvzem upravičenja do dodeljenih sredstev, ki zadrži izvrševanje upravičenosti do dodeljenih sredstev. Razlogi odvzema so izrecno določeni in se nanašajo na primere, če upravičenec: dodeljenih sredstev deloma ali v celoti ne uporabi za namen, določen z odločbo; projekta ne izvede v roku, določenem z odločbo, ali dodatnem daljšem roku, ki ga s sklepom določi ministrstvo; ne izpolni pogojev za dodelitev sredstev v roku, določenem z odločbo, ali v dodatnem daljšem roku, ki ga s sklepom določi ministrstvo; ne predloži dokumentacije v roku, določenem z odločbo, ali v dodatnem daljšem roku, ki ga s sklepom določi ministrstvo; onemogoči ali ovira nadzor nad namensko uporabo dodeljenih sredstev ali ne izpolni drugih zahtev, ki jih glede na namen dodeljenih sredstev določa javni poziv ali javni razpis.

Po pravnomočnosti odločbe o odvzemu dodeljenih sredstev predlagani zakon določa obveznost, da mora upravičenec vrniti morebitna že izplačana sredstva v Sklad za vode, v določenem roku, z zakonskimi zamudnimi obrestmi in sicer od dneva nakazila do dneva vračila denarnih sredstev.

Novi 162.g člen

Za postopek sodnega varstva proti odločbi ministrstva se uporabljajo določbe zakona, ki ureja upravni spor. Vročena odločba ministrstva je dokončni upravni akt, s katerim se posega v pravni položaj upravičenca (odloča o njeni upravičenosti oziroma pravni koristi). V upravnem sporu se v skladu s prvim in drugim odstavkom 5. člena Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 – odl. US, 62/10, 98/11 – odl. US, 109/12 in 10/17 – ZPP-E) izpodbijajo tudi sklepi ministrstva, izdani na podlagi izrednih pravnih sredstev, če je bil prvotni akt odpravljen ali

razveljavljen in je bil postopek odločanja o dodelitvi sredstev obnovljen ali razveljavljen in je bil postopek odločanja o zadevi končan, in s tem tudi vsi sklepi ministrstva, s katerimi je bil postopek odločanja o dodelitvi sredstev obnovljen, ustavljen oziroma končan, kajti tudi zoper te sklepe zakon ne dovoljuje pritožbe. Obravnavana določba novega 162.g člena zakona posega v materijo upravnega spora tako, da omeji možnost izpodbijanja izdane odločbe ministrstva zgolj na odločbo ali del odločbe, s katero je bilo odločeno o upravičenosti tožnika.

K 3. členu

Določba določa začetek veljavnosti predlaganega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

162. člen (Sklad za vode)

(1) Ministrstvo upravlja s Skladom za vode (v nadaljnjem besedilu: Sklad), ki se za nedoločen čas ustanovi kot proračunski sklad, skladno z zakonom.

(2) Viri sklada so namenski prejemki proračuna in so:

- sredstva od prodaje vodnih in priobalnih zemljišč, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra,
- nadomestila za ustanovljene stvarne služnosti ali stavbne pravice v skladu s tem zakonom in
- plačila za vodne pravice v delu, ki pripada državi, in vodna povračila.

(3) Sredstva Sklada se porabljajo za financiranje:

1. vodne infrastrukture, vključno z nakupom zemljišč, potrebnih za njeno gradnjo,
2. gradnje državne in lokalne infrastrukture, ki je potrebna zaradi gradnje vodne infrastrukture,
3. izvajanja posamičnih strokovnih nalog ministrstva, povezanih z izdelavo načrtov upravljanja voda, strokovnih nalog v zvezi s podeljevanjem vodnih pravic in izdajanjem vodnih soglasij, določanjem meje vodnih in priobalnih zemljišč ter strokovnih nalog, povezanih z določitvijo parcele vodnega zemljišča,
4. gradnje in posodobitve vodnih zadrževalnikov namenjenih za namakanje kmetijskih zemljišč, ki so državna vodna infrastruktura,
5. nakupa vodnih in priobalnih zemljišč in sofinanciranja nakupa priobalnih zemljišč s strani lokalnih skupnosti na podlagi 16. člena tega zakona,
6. strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona, ki jih opravljajo pravne osebe javnega prava, ki jih je ustanovila Republika Slovenija v ta namen,
7. medobčinskih ali regionalnih projektov gradnje objektov za črpanje, filtriranje in zajem vode ter prenosnih vodovodov za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo v skladu z operativnimi programi varstva okolja ter
8. drugih posameznih strokovnih in razvojnih nalog za izvajanje tega zakona.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Na podlagi prve alineje prvega odstavka 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) Vlada Republike Slovenije predlaga, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona. Predlagani zakon ne predstavlja večjih sprememb na sistemski ravni. S predlaganim zakonom se dopolnjuje in spreminja določba Sklada za vode z vidika namena porabe sredstev tega sklada, pri čemer pa gre za obstoječ

sklad, ki je poseben proračunski sklad, ki je bil ustanovljen na podlagi Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02). Namen proračunskega sklada je opredeljen v 162. členu Zakona o vodah. Predlog zakona predstavlja dodatno možnost financiranja iz sredstev tega sklada pri zagotovitvi novogradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo oziroma zagotoviti novogradnje ali rekonstrukcije javne kanalizacije v manjših aglomeracijah, za katere tudi ni mogoče pridobiti sredstev Evropske unije, in predstavlja dopolnitev možnosti sofinanciranja k obstoječemu sistemu financiranja občin pri zagotavljanju doseganja ciljev dobrega stanja voda oziroma ustrezne oskrbe s pitno vodo. Predlog zakona tudi dodatno omogoča financiranje izvedbe izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda in izrednih ukrepov po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda, s ciljem odvrnitve neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali premoženja. K izpolnjevanju obveznosti doseganja ciljev dobrega stanja voda nas zavezuje tudi evropska okoljska zakonodaja, ki je povzeta s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, in vode. Predvsem je tu mišljena Direktiva Sveta št. 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L št. 135 z dne 30. 5. 1991, str. 40), v postopku sprejemanja pa je tudi predlog Direktive o pitni vodi, ki bo nadomestila veljavno Direktivo Sveta 98/83/ES z dne 3. novembra 1998 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L št. 330 z dne 5. 12. 1998, str. 32).

VI. PRILOGE

- MSP test